

Drie jaar podiumkunstendecreet

In januari 1993
trad het podiumkunstendecreet in werking.
De minister van Cultuur
laat zich sindsdien adviseren door
de Raad voor Nederlandstalige Dramatische Kunst,
de Raad voor Dans,
de Raad voor Muziektheater
en de Raad voor Kunstencentra.

Theo Van Rompay en Stef Ampe hadden een

gesprek met leden van de vier Raden van Advies

Staf Pelckmans, Bruno Verbergt,
Eddy Frans en Johan Van Heddegem
(in dezelfde volgorde als het rijtje Raden).

Etcetera: Hoe evalueren de verschillende Raden van Advies hun werking van de voorbije jaren? Wat zijn de belangrijkste vaststellingen? Waar liggen de problemen? Het eerste woord aan het laagste budget: de Raad van Advies voor Muziektheater.

Eddy Frans: Er werd zeer hoopvol uitgekeken naar het podiumkunstendecreet, maar die hoop kreeg snel een forse negatieve deuk. Dat had alles te maken met de middelen die vrijkwamen voor het muziektheater. Vanaf de eerste beleidsnota's, ook die van de Vlaamse regering, was nochtans altijd gesteld dat het muziektheater positief zou worden gediscrimineerd. Ten opzichte van de andere kunsten, ook de podiumkunsten, is dit niet het geval geweest, tenzij in relatieve cijfers. Het structurele budget is gestegen van 8 miljoen in 1993 naar 20,3 miljoen in 1996; de projectenpot van nauwelijks 1 miljoen in 1993 naar 4 miljoen in 1995. Volgend jaar zal deze pot door een toevallige verschuivingsmogelijkheid in het cultuurbudget 8,6 miljoen bevatten. Een spectaculaire stijging in procenten, maar we moeten duidelijk zijn: je kan daar niets mee doen. En toch is daar vanalles mee gebeurd. Er zijn vier gezelschappen mee leefbaar gehouden: Walpurgis, Transparant, SOIL en Het Muziek Lod. Maar op geen enkel moment in de voorbije periode heeft de subsidiëring voor één van deze gezelschappen de 5 miljoen overstegen. Uiteindelijk gaat het dan ook niet om echte gezelschappen; in de praktijk gaat het veeleer om 'projectorganisatoren'. Als bilan is dat negatief. Te meer daar muziektheater een heel duur genre is omwille van de kosten voor scenografie, libretto, compositie, live muziekuit-

voering, enz. Jaar na jaar hebben wij, en de gezelschappen met ons, hoopvol – maar vergeefs – uitgekeken naar elke nieuwe begrotingsronde. Dat er door de erkende organisaties toch nog zoveel waardevolle produkties werden tot stand gebracht, mag een klein wonder heten.

Daarnaast hebben twee specifieke zaken ons erg beziggehouden. Ten eerste de omschrijving van het genre 'muziektheater'. Volgens het decreet heeft muziektheater te maken met opera, operette en musical. Maar de praktijk van de gezelschappen staat vaak ver weg van deze terminologie. En dat zaaide soms twijfel binnen de raad. De structurele budgetten en projecttoelagen zijn al zo beperkt, wat doe je dan als bijvoorbeeld SOIL een multimediaal project opzet? Ten tweede is er de opleiding van jonge zangers. Wij zitten met tien rond de tafel om over een budget van ocharme 20 miljoen frank een artistiek advies te verstreken. Maar met lede ogen moeten we aanzien dat de grote structurele instellingen als de Vlaamse Opera en het Ballet van Vlaanderen ontsnappen aan elke artistieke toetsing van hun beleid. Hoe verhoudt zo'n mastodontinstelling zich tot de nieuwe artistieke inzichten en evoluties binnen de sector van het muziektheater? Ik doe hier geen uitspraak over hun artistiek doel, maar signaleer bijvoorbeeld wel dat de Vlaamse Opera statutair verplicht is om een operastudio op te richten. Zij heeft dat nooit gedaan en die lacune heeft de raad vastgesteld. Wat er nu aan opleiding is,

gebeurt in de marge van een of andere 'lyrische klas' aan een conservatorium. Er is ook heel weinig doorstroming van jong Belgisch talent naar de bühne. Daar mag dus wel eens wat aan gebeuren. We willen initiatieven daartoe graag een duwtje in de rug geven, maar er moeten dan budgettaire uiteraard wel andere kanalen zijn.

Projectontwikkelaars

Etcetera: U noemt zelf uw gezelschappen eerder 'projectontwikkelaars'. Hoe kijkt men vanuit de dans en het theater tegen dit nieuwe fenomeen aan, wetende dat de steun aan gezelschappen toch steeds de hoeksteen van de beleidsvoering geweest is?

Johan Van Heddegem: De kunstencentra vormen hier een vreemde eend in de bijt, want zij zijn per definitie projectontwikkelaars. Ik stel hier het omgekeerde vast: een kunstencentrum zoals het Kaaitheter begint steeds meer kenmerken van een gezelschap te vertonen.

Bruno Verbergt: Eén van de goede dingen van het decreet is de flexibiliteit die in de danssubsiëring toegelaten wordt, althans wat betreft de taakinvulling. Zowel gezelschappen als 'organisaties voor dans' kunnen erkend worden. Klapstuk en De Beweging zaten duidelijk al in het achterhoofd bij het schrijven van het decreet. Maar ondertussen heeft dit nieuwe evoluties in de hand gewerkt. Het gezelschap Les Ballets C. de la B. ontwikkelt zich steeds meer tot een artistieke kern, die ruimte laat voor allerhande dansverwante activiteiten. Iemand als Hans Van den Broek heeft daar duidelijk zijn voordeel mee kun-